

Aan:

Informatieur mevrouw **Rianne Letschert**
Onderhandelaar mevrouw **Dilan Yeşilgöz-Zegerius**
Onderhandelaar de heer **Henri Bontenbal**
Onderhandelaar de heer **Rob Jetten**

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Veenendaal, 19 december 2025

Geachte informateur, mevrouw Letschert,
Geachte onderhandelaars, mevrouw Yeşilgöz-Zegerius, heren Bontenbal en Jetten,

Het **Platform Zorg voor Leven** is een verband van ideële organisaties dat opkomt voor het menselijk leven in alle levensfasen. Dit impliceert de beschermwaardigheid van het menselijk leven, die tot uitdrukking komt in zorg voor en begeleiding van de totale mens – in lichamelijk, psychisch en geestelijk opzicht – en in het bijzonder voor hen die door hun ziekte, handicap of wilsonbekwaamheid niet of onvoldoende voor zichzelf kunnen opkomen. Ieder mens heeft recht op leven. Het Platform maakt in zijn activiteiten geen onderscheid naar godsdienst, ras, geslacht of politieke overtuiging.

Als Platform vragen wij uw aandacht voor **kernwaarden** van onze samenleving. Een kernwaarde is dat **ieder mens recht op leven** heeft vanaf het prille begin tot aan het natuurlijke levenseinde. Deze intrinsieke waardigheid is geen gevolg van leeftijd, eigenschappen, gezondheid, zelfredzaamheid of maatschappelijke positie, maar is gegeven met het leven zelf. De bescherming van het leven – welke een taak van de overheid is – geldt ook wanneer iemand lichamelijk beperkt, ziek of afhankelijk is van anderen.

Bij de vorming van een nieuw kabinet rijst de vraag hoe overheidsbeleid, wetgeving en financiering de komende jaren deze bescherming kunnen waarborgen. Wij verzoeken u in het bijzonder in de onderhandelingen oog te hebben voor de volgende thema's.

Zorg voor ongeboren leven

Het is van groot belang dat beleid rondom reproductie, onbedoelde zwangerschap en geboorte ondubbelzinnig gericht blijft op het ondersteunen van vrouwen, mannen en gezinnen, én op het koesteren van ongeboren leven. Toegankelijke hulp, heldere informatie en ruimte voor levensbevestigende zorg zijn cruciaal, zeker wanneer er sprake is van twijfel of druk. Soms is autonomie schijn. Belangrijk zijn preventie, begeleiding en sterke sociale vangnetten. Investeren in voorzieningen die vrouwen helpen hun zwangerschap uit te

dragen, toont de solidariteit van de samenleving met zowel moeder als kind én laat de levensbevestigende taak van de overheid uitkomen.

Menselijke waardigheid in langdurige zorg en gehandicaptenzorg

Het Platform pleit voor een zorgstelsel dat het leven van mensen met een ernstige beperking of chronische aandoening en van ouderen als van waarde en als betekenisvol erkent. Dit vraagt om een voortdurende kwaliteitsbewaking van de zorg, voldoende financiering van complexe zorg én beleid dat thuiszorg, respijtzorg en ondersteuning van mantelzorgers versterkt. Menselijke waardigheid vraagt om nabijheid, tijd en deskundigheid. Deze uitgangspunten verdienen expliciete borging in een regeerakkoord.

Bescherming aan het levenseinde

Het publieke debat over medische beslissingen rond het levenseinde wordt steeds complexer. Het is essentieel om bij alle beleidskeuzes ondubbelzinnig vast te houden aan het uitgangspunt dat het leven van waarde en beschermwaardig blijft, ook wanneer het lijden zwaar is. Overbehandelen moet worden voorkomen. Tegelijk zouden vroegtijdige zorgplanning (*Advance Care Planning*), palliatieve zorg en de brede toegang tot psychosociale ondersteuning moeten worden versterkt. Wij pleiten tegen een verdere verruiming van bestaande wet- en regelgeving rond het einde van het leven (euthanasie, bewust stoppen met eten en drinken, voltooid leven), zeker waar het gaat om jongeren met multiproblematiek en om personen die door leeftijd of psychische kwetsbaarheid mogelijk niet volledig wilsbekwaam zijn. Zorg op maat en nabijheid kan hier veel goeds betekenen.

Bevorderen van een zorgzame samenleving

Naast wetgeving is de maatschappelijke cultuur van groot belang. Beleidsmaatregelen kunnen bouwen aan een omgeving waarin afhankelijkheid niet als negatief wordt gezien, maar als onderdeel van het menszijn en als een gedeelde verantwoordelijkheid. Dat vraagt om - naast ondersteuning van professionals - oog voor gezinnen, vrijwilligers, kerken, verenigingen, NGO's en andere verbanden die mensen daadwerkelijk nabij zijn. Wij zien hier een opdracht voor de overheid om in de beeldvorming niet de maakbaarheid van het leven te propageren, maar de (inherent) kwetsbaarheid en de waarde van (sociale) relaties voor een goed leven.

Onze oproep is dus om in het nieuwe regeerakkoord ondubbelzinnig te kiezen voor de **bescherming van menselijk leven in alle levensfasen en omstandigheden**. Een samenleving die haar meest kwetsbare mensen beschermt, heeft daarmee een goed fundament. Wij wensen u van harte wijsheid toe. Uiteraard zijn we van harte bereid onze standpunten verder toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Hoogachtend,

Bij het platform zijn de volgende kerndeelnemers aangesloten:

Prof.dr. G.A. Lindeboom Instituut

